

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

Liber II

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Περί τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσοφοῖς,

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Α ΕΤΕΛΕΥΚΩΣ πίνω τὸν παρὰ τῶν ἀρχαίων λόγον, τρέφομαι παρὰ τὸν ὅτι αἰετοῖς λόγον, τρέφομαι παρὰ τὸν ὅτι τῶν ἀποτελεσμάτων, ἀπὸ τῶν ἐκκλιωμένων τῶν τῶν ἐκκλιωμένων.

Περὶ κόσμου. α΄.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ παρὰ τὸν ὄνομασε τὸν ὅλον περιολίον, κόσμον, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως. Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν, ἵνα τὸν κόσμον. Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ οὐτῶν μαθητῶν Μήεθδωρος, ἀπειροὺς κόσμους ἐν τῷ ἀπείρω καὶ πᾶσαν εἰσαῖον. Ἐμπεδοκλῆς τὸν τῶν ἡλίου περιδρομῶν εἶναι περιγραφεὶ τὸν κόσμον, καὶ τὸ πᾶν αὐτῶν. Σέλευκος ἀπειροὺς τὸν κόσμον. Διογένης δὲ μὴ πᾶν, ἀπειροὺς τὸν κόσμον περὶ αὐτῶν. οἱ Στωϊκοὶ ἀφαιρεῖν τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον. πᾶν μὲν γὰρ εἶναι τὸ πᾶν καὶ ἀπειροὺς, ὅλον δὲ χωρὶς τῶν κενῶν κόσμον ὥστε οὐδ' αὐτὸ εἶναι τὸ ὅλον καὶ τὸν κόσμον.

Περὶ σχήματος. β΄.

Οἱ μὲν Στωϊκοὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον, ἄλλοι δὲ, κωνοειδῆ, οἱ δὲ, ὡσεὶ δὲ Ἐπίκουρος δὲ, ἐν δὲ χεῖρα μὲν εἶναι σφαιροειδεῖς τῶν κόσμων, ἐν δὲ χεῖρα δὲ καὶ ἐπερὶ σχήμασι κεχρησάται.

Εἰ ἐμφυχὸς ὁ κόσμος. γ΄.

Οἱ μὲν ἄλλοι πᾶντες ἐμφυχὸν τὸν κόσμον καὶ παρὰ τὸν ὄνομασε. Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν εἰσηγῶνται καὶ τὸ κενόν, ἔτε ἐμφυχόν, ἔτε παρὰ τὸν ὄνομασε, φύσει δὲ πᾶν ἀλόγῳ. Ἀριστοτέλης δὲ ἐμφυχόν ὅλον δὲ ὄλον, ἔτε μὴν αἰσθητικόν, ἔτε λογικόν, ἔτε κενόν, ἔτε παρὰ τὸν ὄνομασε. τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἄλλων τῶν ἀπὸ τῶν κινησῶν (σφαιρας γὰρ παρὰ τὸν ἐμφυχὸν καὶ ζωπικῶν) τὰ δὲ περιεῖρα μὴδενὸς αὐτῶν, τὸ δὲ ἐπιπέδου κατὰ συμβεβηκός, οὐ παρὰ τὸν ὄνομασε μετέχον.

Εἰ ἀφθαρτὸς ὁ κόσμος. δ΄.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ καὶ Πλάτων, ἡμῶν ὑπὸ θεοῦ τῶν κόσμων καὶ φθαρτὸν μὲν, ὅσον ὅτι τῆ φύσει, (αἰσθητὸν γὰρ εἶναι ἀπὸ τῶν σωματικῶν) οὐ μὲν φθαρτὸν μὲν γὰρ, παρὰ τὸν ὄνομασε καὶ σιωπῆ θεοῦ. Ἐπίκουρος φθαρτὸν, ὅτι καὶ ἡμῶν, ὡς ζῶον, ὡς φυτὸν. Ξενοφάνης, ἀφθαρτὸν καὶ αἰδῶν καὶ ἀφθαρτὸν τὸν κόσμον. Ἀριστοτέλης, δὲ ὑπὸ τῶν ἀεὶ κινησῶν τοῦ κόσμου μέγας παρὰ τὸν, ἐν ᾧ καὶ τὰ παρὰ τὸν ὄνομασε κινησῶν.

Πότεν τρέφεται ὁ κόσμος. ε΄.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Εἰ τρέφεται ὁ κόσμος, καὶ φθαρῆσεται. Ἀλλὰ μὴν ἐδεμίας πινὸς ἐπιδεδίκαται ἔσθῃς, ὅλα τὰ πᾶν καὶ αἰδῶν.

PLVTARCHI

De Placitis philosophorum, hoc est, breuis recensiois sententiarum de natura rerum.

LIBER II.

Α BSOLVTA relatione de principiis, elementis, & aliis quæ ad eadem pertinent classim, ad effecta proinde me conuertam, ordiarque ab eo quod omnia reliqua continet.

De mundo. Cap. I.

Princeps PYTHAGORAS complexum vniuersi affecit mundi nomine, propter ordinem qui in eo est. Græca enim vox Kosmos, ordinem ornatumque significat. THALES & eius lectatores, vnum censuerunt esse mundum. DEMOCRITVS, EPICVRVS, & discipulus eorum METRODORVS, infinitos mundos in infinito, secundum omnes circumstantias. EMPEDOCLES Solis conuersione mundum circumscribi ait, huncque esse eius finem. SELEVCVS infinitum mundum. DIOGENES Vniuersum infinitum, mundum autem finitum. STOICE discrimen statuunt inter Vniuersum & mundum. Vniuersum enim esse infinitum adiuncto inani, totum mundum seorsim ab inani subsistere.

De figura. Cap. II.

STOICI globi figuram mundo adsignant, alii turbinis, oui quidam. EPICVRVS, posse mundos esse globosos, posse etiam alia esse figura.

An mundus animatus sit, & à prouidentia gubernetur. Cap. III.

D ITA esse, reliqui omnes sentiunt. DEMOCRITVS autem, EPICVRVS, & qui præter hos inane ac atomos introducunt, & animæ expertem mundum faciunt, neque prouidentia, sed natura quadam brutæ administrari aiunt. ARISTOTELES neque animatum totum per omnes partes dicit, neque sensu, ratione aut mente præditum, neque à prouidentia temperari. Nam cœlestibus quidem hæc omnia adesse, quod orbibus contineantur animatis atque animalibus. Terrestria autem omnibus istis carere: & ordinem per accidens iis, non per se aut à causa antegressa contingere.

An expertus interitus sit mundus. Cap. IV.

PYTHAGORAS & PLATO, mundum à Deo factum arbitrati sunt, & quod ad naturam attinet, obnoxium interitui, quia corporeus, ideoque sensibus sit expositus: non autem perituum, prouidentia eum & Deo continente. EPICVRVS caducum, quia ortus, ut animal, ut stirpem. XENOPHANES, neque ortum & sempiternum. ac numquam interituum. ARISTOTELES partem mundi quæ infra Lunam est, affectionibus obnoxiam, in qua parte etiam terrestria suas patiuntur mutationes.

Vnde alatur mundus. Cap. V.

ARISTOTELES sic: si alicui mundus, etiâ peribit. at nullo indiget nutrimento: est ergo sempiternus.

PLATO, ipsum mundum sibi mutatione eorum qua intereunt suppeditare nutrimentum. PHILOLAVS, duplicem esse interitum, vnum igne caelitus defluente, alterum lunari aqua per reuolutionem aeris effusa: atq; horum exhalationes esse alimentum mundi.

Quo elemento mundi opificium sit orsus Deus.

Cap. VI.

PHYSICI à terra inchoasse aiunt mundi ortum, tanquam è centro. Est enim centrum globi initio. PYTHAGORAS ab igni, & quinto elemento. EMPEDOCLES primo fuisse secretum ætherem, deinde ignem, post terram, qua nimis in arctum coacta ob impetum circumagitationis, aqua ebullierit: ex hac aërem exhalasse. ac cælum quidem ex æthere natum, Solem ex igne. reliqua circa terram quæ sunt, condensata coisse ex reliquis. PLATO ait, visibilem mundum factum ad exemplum eius qui in mente fuit. eius visibilis mundi priorem tempore partem exstitisse animam, post corporea, quæ primo ex igni & terra, posteriore loco ex aqua & aere coaluerint. PYTHAGORAS, cū sint quinque formæ solidorum corporum (mathematica etiam hæc vocantur,) è cubo ortam ait terram, è pyramide ignem, ex octo basium corpore aërem, è viginti basium forma aquam, è duodecim basium solido globum Vniuersi. Plato in his quoq; Pythagoram imitatur.

De ordine mundi. Cap. VII.

PARMENIDES corollas ait esse crebras inter se confertas, vnam ex raro, alteram è denso. his interiectas alias, ex lumine & tenebris mixtas. esse autè solidum quidpiam instar muri, quod istas omnes corollas contineat. LEUCIPPVS & DEMOCRITVS mundo in orbem tunicam atque membranam circumtendunt. EPICVRVS quorundam mundorum extrema rara, quorundam densa, & mobilia alia, alia immobilia statuit. PLATO ignem primo loco statuit, proximo ætherem, deinde aërem, post hunc aquam, postremo terram. interdum ætherem igni coniungit. ARISTOTELES primo ætherem omnis exfortem perpersionis, quintum scilicet corpus: deinceps obnoxia motibus, ignem, aërem, aquam, denique tetram. Horum cælestibus motum circularè adsignat: inferioribus, quæ quidem leuia sunt, sursum: quæ grauia, deorsum latationem. EMPEDOCLES non perpetuo aut definitis locis reposita elemēta dicit, sed quoduis in cuiusuis locum succedere.

Quæ causa sit inclinationis mundo.

Cap. VIII.

DIOGENES, & ANAXAGORAS, postquam mundus constitutus fuit, & è terra produxit animalia, quodammodo inclinatum mundum fortuito censerent in austrinas partes: fortassis prouidentia sic fatigante, vt mundi partes quædam habitari, aliæ non possent, ratione gelus, ardoris, commodæ temperiei. EMPEDOCLES aere cedente Solis impetui, septentriones docet declinasse, ita vt partes iis vicinæ in sublimè attollerentur, deprimerentur austrinæ: atq; hanc inclinationem toti proinde mundo accidisse.

De eo quod est extra mundum: an id vacuum sit.

Cap. IX.

PYTHAGORIGI extra mundum inane esse putant, in quod, & è quo mundus respicit. STOICI

A Πλάτων, αὐτὸν αὐτὰ τὸν κόσμον ἐκ τῆς φήνοντος καὶ μεταβολῆς τῶν στοιχείων παρέχεται. Φιλόλαος, διττὴν εἶναι τὴν φθορὰν, ποτὲ μὲν ἀπὸ οὐρανοῦ πρὸς γῆν, ποτὲ δὲ ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανὸν. Πλάτων δὲ ἀπὸ τῆς ἀέρος ἀποχρῆσιν καὶ τῆς ὕδατος ἀποχρῆσιν τὴν αἰαθμιάσειν τῶν στοιχείων.

A πό ποίου στοιχείου ἤρξατο κόσμου ποιεῖν ὁ θεός. ζ.

Oi φυσικὴ ἀπὸ γῆς ἀρξάσθαι φασι τὴν ἕξιν τῶν κόσμου, κατὰ τὸ ἀπὸ κέντρου ἄρχῃ τῶν στοιχείων τὸ κέντρον. Πυθαγόρας ἀπὸ πρῶτος καὶ τῆς πέμπτης στοιχείου. Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν αἰθέρα, πρῶτον ἀνακρίθειναι, δεύτερον δὲ, τὸ πῦρ ἐφ' ᾧ τὴν γῆν. ἔξ ἧς ἀρχῆς πρῶτον ἀποχρῆσιν τῆς ἀέρος, αἰαθμιάσει τὸ ὕδωρ. ἔξ οὗ θυμαθμιάσει τὸν αἶρα, καὶ ἡμέσθαι τὸν μὲν οὐρανὸν ἐκ τῆς αἰθέρος, τὸν δὲ ἥλιον ἐκ πρῶτος. πηληθμιάσει δὲ ἐκ τῶν ἄλλων τὰ στοιχεῖα. Πλάτων τὸ ὅρα τὸν κόσμον γενέσθαι πρὸς τὸ ἀδειγμα τῶν νοητῶν κόσμων. τῶν δὲ ὅρα τῶν κόσμων πρῶτον μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν, μετὰ τὴν αὐτῆς τὸ σωματικόν, τὸ ἐκ πρῶτος μὲν καὶ τῆς πρῶτον, ὕδατος καὶ αἰθέρος δεύτερον. Πυθαγόρας, πέντε στοιχείων ὄντων φερεῖν, ἀπὸ κατὰ τὴν μαθηματικὰ, ἐκ μὲν ἑξ ἑκάστων γενέσθαι τὴν γῆν, ἐκ τῆς πυραμίδος τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τῆς οὐκταέδρου τῆς ἀέρος, ἐκ τῆς εἰκοσαέδρου τὸ ὕδωρ, ἐκ τῆς δωδεκαέδρου τῆς πέμπτης στοιχείου. Πλάτων δὲ καὶ ἐν ταῖς πυθαγορείῃς.

Περὶ τάξεως τῶν κόσμων. ζ.

PARMENIDΗΣ φεραίας εἶναι ἀειπεπλεγμένας, ἐπαλλήλους, τὸ μὲν ἐκ τῆς ἀραιότητος, τὸ δὲ ἐκ τῆς πυκνότητος. μεταξὺ τῶν καὶ τῶν ἀειζώνων τῶν πάντων, τείχους δίκην φερεῖν ὡς ἀρχὴν. Διόκιππος καὶ Δημόκριτος χιτῶνα κύκλω καὶ ὑμῶνα ἀειπένοισι τῶν κόσμων. Ἐπίκουρος ἐπίων μὲν κόσμον ἀραιὸν τῶν φεραίας, ἐπίων δὲ πυκνὸν καὶ τῶν πάντων μὲν πῦρ, καὶ τὸ ἀκίνητον. Πλάτων πῦρ πρῶτον, εἶπε αἰθέρα, μετὰ τὸν αἶρα, ἐφ' ᾧ ὕδωρ, τελευτάμην τὴν γῆν ἐπί τῆς αἰθέρος τὸ πῦρ σιμῶσθαι. Ἀριστοτέλης πρῶτον μὲν αἶρα ἀπὸ τῆς πέμπτης, μετὰ τὸν δὲ πῦρ. μετὰ τὸ πῦρ, αἶρα, ὕδωρ. τελευτάμην τὴν γῆν. τῶν δὲ τοῖς μὲν ἑραίοις ἀποδιδόναι τὴν κυκλικὴν κίνησιν τῶν ὡς ἐκείνων ταταγμένων, τοῖς μὲν κούφοις, τῶν αἰώνων τοῖς βαρέσι, τῶν κῆπων. Ἐμπεδοκλῆς μὴ εἶναι πᾶσι ἐξῆς, μηδὲ ὡλισμένους τῶν τόπων τῶν στοιχείων, ἀλλὰ πᾶσι πᾶσι ἀλλήλων μεταλαμβάνειν.

Τίς ἡ αἰτία τῶν κόσμων ἐγκεκλιθεῖν. η.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ, Ἀναξαγόρας, μετὰ τὸ συστῆσαι τὸν κόσμον, καὶ τὰ ζῷα ἐκ τῆς γῆς ἀγαγεῖν, ἐκκρίθειναι πᾶσι τὸν κόσμον, ἐκ τῆς αὐτομάτου ἐς τὸ μεσημβρινὸν αὐτῆς μέρος ἴσως ὡς ἀποχρῆσιν, ἵνα ἀπὸ τῆς αἰθρίας ἀφῆται, ἀπὸ οἰκητῶν μέρη τῶν κόσμων, κατὰ φύσιν καὶ ἐκπύρωσιν καὶ ἀκρῆσιν. Ἐμπεδοκλῆς, ἀέρος εἴσατος τῆς τῆς ἡλίου ὀρμῆς, ἐκκρίθειναι τὰς ἀρτίους, καὶ τὰ μὲν βόρφα ὑψαθμιάσει, τὰ δὲ νότια ταπεινώσει.

Περὶ τῆς ἐκπύρωσης τῶν κόσμων, εἴεσι κενόν. θ.

Oi μὲν ἀπὸ Πυθαγόρου, ἐκπύρωσι εἶναι τὸν κόσμον κενόν, εἰς ὃ αἰαθμιάσει ὁ κόσμος, καὶ ἔξ οὗ οἱ δὲ Στωικὴ

εις ο κτ' ε' εκ πυρωσιν αναλυεται ο απειρον. Ποσειδωνιος, οκ απειρον, δαλ' οσον αυταρκεις εις τ' ελεειν, ον ε' ορεφ- ται οει κενου. Αεισοτέλης ελεειν ειναι κενον. Πλα- των, μητε εκτος τδ' κσμου μητε εντος μηδεν ειναι κενον.

Τίνα δεξιά τδ' κσμου και τίνα δεξι- τερα ι.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ, Πλάτων, Αεισοτέλης, δεξιά τδ' κσ- σμυ τα αναπληκτα μέρη, αφ' ων η' ερχη η' κινήσως. δεξιτε- ρα τδ' τα δυτικα. Εμπεδοκλής δεξιά μέρη τδ' ο περνον, ε- πικην' δεξιτερα τδ' τα κτ' τ' χμεινον.

Περί ουρανου, τίς η' τδ' του εσια. ια.

ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ τω οει φορα τω εζωπατω, γηίνω. Εμπεδοκλής φερέμενον ειναι τω ουρανόν, εζ' αέρος συμπληρης τω πυρος κρυσταλλοειδω, ο πυρωδες και αεραδες εν εκατέρω τδ' ημισφαιριων οειέχοντα. Αεισο- τέλης εκ πέμπτου σώματος πυρος, η' εκ θερμότης ψυχροδ' μίγματα.

Περί διαρέσεως ουρανου, εις ποσους κύκλους διαρέται. ιβ.

ΘΑΛΗΣ, Πυθαγόρας, οι απ' αυτων, μεμειωσαι τω τδ' πορτος ουρανου σφαιραν εις κύκλους πέντε, ος πνας παροσαρροδοισι ζώνας. και ειναι ο ομω αυτων, δεκτικος τε και αφαιρης ο ο, θερινος εσπικος ο ο, ισημερινος ο ο, χφ- μεινος εσπικος ο ο, ανταρκτικος τε και αφαιρης. λεξος ο τοις τρισι μέσσις ο και λουμυρος ζωδχακος τω οειέβληται, παρεπιφάων τ' μέσων τριων. πηλυσ ο αυτος ο μεσημβει- νος παρος ορθας απο τ' δεκτικων οπι ο ανήξουω τέμνη. Πυ- θαγόρας ορεφτος οπτινενοκέναι λεγεται τω λοξωσιν τδ' ζω- δχακος κύκλω, αυ' πνα Οινοπίδης ο Χιος ως ιδιαι οπτινοιασ' σφετειζεται.

Τίς η' ουσία τδ' αέρων, και πώς σιωε- σήκασιν. ιγ.

ΘΑΛΗΣ γεωδη μω, εμπεδοκλής δε τα' αερα. Εμπεδο- κλής πύρινα εκ τδ' πυρωδοις, ορεφ' ο αιθρη εν εαυτω οειέ- χων οειέθλιφε κτ' τω ορεφτω Διόκρισιν. Αναξαγόρας τον οειεκειμυρον αιθερα, πύρινον μω ειναι και τα τω ου- σιασ, τη δ' ουνία της οειεδινησως αναρπαζοντα πέθρις εκ της γης, και και αφλέξαιτα τούτοις ητεικέναι. Διο- γρης, κιοσρωδη τα' αερα, Διόπνοας ο αυτω νομίζει τδ' κσμου. πάλιν δε ο αυτος αφαιρις μω λίθοις, πύπλοντας δε πολλακίς οπι τω γω οβένυαται, και τα ορεφ' τον εν Αιγρος ποταμοις πυροφδωσ και τερεφθεντα αερα πέτενον. Εμ- πεδοκλής τοις μω απλακεις αερασ σιωδεδιδαι τα κρυ- σαλλω, τοις δε πλαιητας ανείαται. Πλάτων εκ μω τδ' πλείσου μέρσις, πυρίνοις, μετέχοντας ο κτ' άλλων σοιχείων κέλλης δίκω. Ξενοφάνης εκ νεφων πεπυρωμωρον, οβενι- μωων ο και εκ εσπην ημέρασ, δνα ζωπυρην νύκτωρ και τα ορεφ' τδ' δ' δραχας. τας γδ' δνα τολας και τας δύσεις, εζ' αφαιρις ετ' και οβέσεις. Ηρακλείδης και οι Πυθαγόρειοι, εκασον τδ' αερων κσμον τω αρχην, γω οειέχοντα, αερα τε και αι- θερα, ο τα' απείρω αιθερι. τω ορεφ' τα' δδ' γματα εν τοις Ορ- φικίς φέρεται κσμοποιοισι γδ' εκασον τδ' αερων. Επί- κρουσ οδδεν' σιπογινώσκει τούτων, εχόμενος τδ' ενδεχε- μωμου.

A inane esse, in quod quidem conflagratione sua mundus dissolutum eat. POSIDONIUS non inane, sed quantum dissolutioni sufficiat. in libro primo de Inani. Aristoteles affirmat, nullum esse inane. & tam extra quam intra mundum esse inane, Plato negat.

Quae partes mundi dextrae sint, quae sinistrae. Cap. X.

PYTHAGORAS, PLATO, ARISTOTELES, dextras mundi partes faciunt quae ad ortum sunt, unde motui initium: sinistras, quae ad occasum. EMPEDOCLES dextra vocat quae sunt ad circulum aestivae Solis conuersionis, sinistra quae ad hybernum

De caelo, quae eius natura. Cap. XI.

ANAXIMENES dicit rotationem esse extremi orbis. EMPEDOCLES caelum esse solidum glaciei in modum ab igne ex aere compactum, quod ignitam aereamque naturam in utroque globi semisse contineat. ARISTOTELES e quinto corpore, igni, vel calidi cum frigido mixtione.

In quot orbis caelum diuidatur. Cap. XII.

THALES, PYTHAGORAS, & huius sectatores caelum in circulos quinque diuidunt, ipsi Zonas, id est, cingula, appellant. Nomina eorum sunt, Septentrionalis, qui semper est conspicuus: solstitii aestiui circulus, Aequinoctialis, brumae circulus, Arctico oppositus, semper nobis occultatus. Horum tribus mediis substernitur obliquus, singulos attingens, cui signifer seu Zodiacus nomen est. Omnes autem isti a meridiano per septentriones in oppositam ducto partem medii finduntur. Primus PYTHAGORAS inuenisse dicitur signiferi obliquitatem, quam Oenopides Chius tamen ut abs se excogitatam sibi vindicat.

Quae stellarum natura sit, ac quomodo constatae sint. Cap. XIII.

THALES censuit terrestres quidem esse stellas, sed ignitas interim. EMPEDOCLES igneas, eo ex igne, quem in se continens aether in prima secretionem eliserit. ANAXAGORAS aetherem circumfutum ignea quidem esse natura, circumuolutionis autem uehementia abripuisse lapides e terra, eosque adussisse, & sic in stellas conuertisse. Diogenes pumicum instar esse stellas sensit exspiraciones mundi exhalantis. idem, lapides quosdam esse qui nusquam appareant, & saepe in terram delapsi extinguantur: quomodo ad Aegros potamos sub ignis forma decidit stella saxea. EMPEDOCLES inerrantes stellas crystallo ait alligatas, erroneas ab eo solutas. PLATO maiori ex parte igneae naturae esse stellas, sed ita, ut glutinis loco reliquorum etiam elementorum partes admittant. XENOPHANES nasci ex inflammatis nubibus, quae quotidie extinguantur, noctu quauis rursus carbonum instar accendantur. ortus quippe & occasus, nihil esse aliud quam accendi & extinguui. HERACLIDES & PYTHAGOREI quamuis stellam dixerunt esse mundum in aethere infinito, qui terram, aera, aetheremque contineat. Haec opinio etiam in Orphicis perhibetur. nam ORPHEI sectatores singulas stellas esse mundos dicunt. EPICURVS horum nihil improbat, contingentiae inhaerens.

Περί σχήματος

De figura stellarum. Cap. XIV.

Stoici globos esse stellas, ut mundum quoque, ut Solē, ut Lunā. Cleanthes meta seu turbinis forma. Anaximenes clauotū instar infixos esse crystallo. alii laminas esse igneas, tanquam picturas.

De ordine stellarum. Cap. XV.

Xenocrates secundum unam superficiē stellas moueri aut mauit. reliqui Stoici alias aliis esse humiliores atque altiores. Democritus hoc ordine collocat: primo fixas stellas, deinde erroneas, in quibus Solem, Luciferum, Lunam. Plato ubi ab inerrantibus abiit, proximam facit stellam Saturni, quæ ei Phæno dicitur, nos fulgidam (puto) possemus: tum Phaethontem, nisi nitentem mauis, qui est Iupiter: ab hoc proximum Pyroenta, id est igneum, stellam Martis: inde Luciferum, qui Veneri tribuitur: quintum Mercurii sidus, quod Stilbon appellat, quasi rutilans. Mathematicorum quidam Platoni subscribunt: alii Solem in medio reponunt. Anaximander, & Metrodorus, Chius, Cratesque, summum locum Soli deferunt, proximeque Lunam ei subiiciunt: sub his fixa & vaga etiam sidera collocant.

De latitudine & motu stellarum. Cap. XVI.

Anaxagoras, Democritus, Cleanthes, ab ortu versus occasum ferri omnes stellas. Alcmaeon & mathematici planetas fixis ex aduerso, hoc est ab occalu ad ortū citari. Anaximander à circulis & orbibus, quibus quæuis infistit, moueri. Anaximenes similiter sub terram ac circa eam ferri stellas. Plato & mathematici æqualem cursum adsignant Soli, Veneri, ac Mercurio.

Vnde illuminentur stelle. Cap. XVII.

Illustrari omnes stellas fixas à Sole, ab eoque suum lumen accipere, Metrodorus dixit. Heraclitus & Stoici, stellas ali eo quod à terra sursum euaporat. Aristoteles, cœlestia non indigere alimento, quia interitui non sint obnoxia. Plato & Stoici idem stellis atque vniuerso mundo nutrimentum destinant.

De stellis quæ dicuntur Castores, siue gemini. Cap. XVIII.

Xenophanes istas stellas, quæ supra naues apparent, paruas putauit esse nubeculas, ob certum affulgentes motum. Metrodorus micationes esse, à videntium oculis, quos terror & consternatio tenet profectas.

Quid denuntient stelle, & quomodo fiant hyems atque æstas. Cap. XIX.

Plato indicationes æstatis atque hyemis fieri Solem, Lunam, aliarumque fixarum & vagarum stellarum ortu atque occasu percipi tradit. Anaximenes ad solum hæc refert Solem. Eudoxus & Aratus, omnibus communiter accepta isthæc stellis ferunt. Arati verba subiecimus:

Ipsæ hæc altit onans in celso infixit olympo,
Et totum prudens distinxit signa per annum,
Eximia ut rebus de certis astra monerent.

Quæ Solis natura sit. Cap. XX.

Anaximander Solem dixit esse circulum, cuius duodecimesima pars terræ molem æquet: orbita præditum qualis fere est rotis curuum ignis plena, qui quadam ex parte eius effulgeat per orificium, tanquam per fistulæ foramen. eumque ignem esse Solem. Xenophanes ex igniculis qui

πλασίοινα τῆς γῆς, ἀρματίου τροχῷ τῶν ἀλίδων ὡς ἀπλήσιον ἔχοντα κελύει, πλήρη πυρὸς ἢς κατὰ τι μέρος ἐκφανίουσης ἀφ' ἑομίου ὀπίρ, ὡς ἀφ' ἀφ' ἑομίου αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν ἥλιον. Xenophanes ἐκ πυριδίων τῶν

A

Περὶ σχήματος ἀέρων. ιδ'.

Οἱ Στωϊκοὶ σφαιρικοὺς τοὺς ἀέρας, καὶ τὸν ἥλιον καὶ ἥλιον καὶ σελιώειν. Κλεάνθης κωνοειδεῖς. Ἀναξίμανδρος ἡλίου δίκην καταπεπηγῆαι τῶν κρυσταλλοειδῶν. εἰμοὶ δὲ πέταλα εἶναι πύρενα, ὡς ἀφ' ἑομίου ζῶντος φησὶν.

Περὶ τῆς ἀέρος ἀέρων. ιε'.

Ξενοκράτης καὶ μίας ὀπιφανείας αἰεταὶ κινεῖσθαι τοὺς ἀέρας, οἱ δὲ ἄλλοι Στωϊκοὶ ὡς τῶν ἑτέρων τοὺς ἑτέροις ἐπ' ἑαυτῶν καὶ βαθεῖ. Δημόκριτος, τὰ μὲν ἀπλατῆ ὡς ὄντων, μὲν ὅτι τὰ τοὺς πλανήτας, ἐφ' οἷς ἥλιον, φασφόρον, σελιώειν. Πλάτων μετὰ τῶν ἀπλατῶν γέσιν, ὡς ὄντων φαίνοντα λεγόμενον, τὸν τῆς Κρόνου δέυτερον, φασφόρον, τὸν τῆς Διὸς τρίτον πύρενον, τὸν τῆς Ἀρεὸς τέταρτον, ἑωσφόρον, τὸν τῆς Ἀφροδίτης πέμπτον, σίλβοντα, τὸν τῆς Ἑρμοῦ ἕκτον, ἥλιον ἑβδόμον, σελιώειν. τῶν μαθηματικῶν ἕως μὲν, ὡς Πλάτων, πινὲς δὲ, μέσον πύρενον τὸν ἥλιον. Ἀναξίμανδρος, καὶ Μητρόδωρος ὁ Χίος, καὶ Κράτης, αἰώματα μὲν πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, μετ' αὐτὸν δὲ τὴν σελιώειν. ὡς δὲ αὐτοὺς, τὰ ἀπλατῆ τῶν ἀέρων καὶ τοὺς πλανήτας.

B

Περὶ τῆς ἀέρος ἀέρων φασφῶν καὶ κινήσεως. ις'.

Ἀναξαγόρας, Δημόκριτος, Κλεάνθης, ἀπ' αἰατολῶν ὅτι δυσμαὶς φέρεσθαι πύρενας τοὺς ἀέρας. Ἀλκμαίων καὶ οἱ μαθηματικοὶ τοὺς πλανήτας τοῖς ἀπλατέσιν ἐναλίους. ἀπὸ γὰρ δυσμαδὶ ἐπ' αἰατολῶν ἀπ' αἰατολῶν φέρεσθαι. Ἀναξίμανδρος ὡς τῶν κύκλων καὶ τῶν σφαιρῶν, ἐφ' ὧν ἕκαστος βέβηκε, φέρεσθαι. Ἀναξίμανδρος, ὁμοίως ὅτι τὴν γῆν καὶ τὴν αὐτὴν σφαιρῶν τοὺς ἀέρας. Πλάτων καὶ οἱ μαθηματικοὶ, ἰσοδρόμοι εἶναι, τὸν ἥλιον, τὸν ἑωσφόρον, τὸν σίλβοντα.

Πόθεν φωτίζονται οἱ ἀέρες. ις'.

C

Μητρόδωρος ἀπὸ τῶν ἀπλατέων ὡς τῶν πᾶσι τοῦ ἡλίου ὡς τῶν ἀπλατέων. Ἡρακλείδης καὶ οἱ Στωϊκοὶ, τρέφεσθαι τοὺς ἀέρας ἐκ τῆς ὀπιφανείας ἀπ' αἰατολῶν. Ἀριστοτέλης, μὴ δεῖσθαι τὰ οὐρανια ἑωσφῆς ἢ γὰρ φθαρτὰ, ἀλλ' αἰθέρα. Πλάτων καὶ οἱ Στωϊκοὶ, ὡς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἀέρας δὲ αὐτῶν τρέφεσθαι.

Περὶ τῶν ἀέρων τῶν καλεσμένων Διοσκυρῶν. ιθ'.

D

Ξενοφάνης, τοὺς ἐπὶ τῶν πλοίων φαινομένους οἷον ἀέρας, νεφέλια εἶναι καὶ τὴν ποιδὸν κίνησιν ὡς ἀπ' αἰατολῶν. Μητρόδωρος, τῶν ὀρώντων ὀφθαλμῶν μετὰ δέους καὶ καταπλήξεως εἶναι σιληνδρίας.

Περὶ ὀπισθημασίας ἀέρων, καὶ πᾶσι γίνεται χειμῶν καὶ θερος. ιθ'.

E

Πλάτων, ὡς ὀπισθημασίας τὰς τε θερινὰς καὶ τὰς χειμερινὰς καὶ τὰς τῶν ἀέρων ὀπισθημασίας τε καὶ δυσμαὶς γίνεσθαι, ἡλίου τε καὶ σελιώης, καὶ τῶν ἄλλων πλανήτων καὶ ἀπλατέων. Ἀναξίμανδρος δὲ, ἀφ' ἑαυτοῦ, μὴ δὲ τούτων, ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἥλιον μόνον. Εὐδόξος, Ἀρατος, κινεῖσθαι πύρενας τοὺς ἀέρας. ἐν οἷς φησὶν,

Αὐτὸς γὰρ τῶν ἀέρων ἐπ' αἰατολῶν ἐπέειξεν,
Ἀέρας ἀφ' ἀφ' ἑομίου ἐπέειξεν, οἷον εἰς οἷον
Ἀέρας οἷον μάλιστα τετυγμένα σημάτιον.

Περὶ οὐσίας ἡλίου. κ'.

Ἀναξίμανδρος, κύκλον εἶναι ὀκτωκαθεκταπλάσιον τῆς γῆς, ἀρματίου τροχῷ τῶν ἀλίδων ὡς ἀπλήσιον ἔχοντα κελύει, πλήρη πυρὸς ἢς κατὰ τι μέρος ἐκφανίουσης ἀφ' ἑομίου ὀπίρ, ὡς ἀφ' ἀφ' ἑομίου αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν ἥλιον. Xenophanes ἐκ πυριδίων τῶν

συνάθροιζοντων δὲ τὸν ἥλιον ἢ νεφὸς πεπυρωμένων. οἱ Στωϊκοὶ, ἀνάμμα νεφῶν ἐκ θαλάσσης. Πλάτων ἐκ πλείου πυρῶς. Ἀναξαγόρας, Δημόκριτος, Μητρόδωρος. μύθρον ἢ πέτρι διαπύρον. Αἰετοτέλης σφάειν ἐκ τῆς πέρι-
 πῶτου σωματός. Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος, ὑαλοειδῆ, δεχόμενον μὲν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ πύρρην τὴν ἀύτρωγαν, διητοιῶ-
 τα δὲ πύρρην ἡμᾶς τὸ φῶς. ὡς τε πύρρην οἰκίαν ἢ λίαν τὸ ἐν τῷ οὐρανοῦ πυρᾶδες, το, τε δὲ ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐσπινθείδες καὶ τεί-
 τον, τὴν δὲ τῆς ἐσπίνρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρο-
 μένου πύρρην ἡμᾶς ἀγνῶν. καὶ γὰρ αὐτῶν πύρρην σαυροβό-
 μῳ ἥλιον, οἰοῖ εἰδῶλον εἰδῶλου. Ἐμπεδοκλῆς δύο ἥ-
 λιοις, τὸν μὲν, δεχέμενον, πῶρ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τῆς
 κόσμου, πεπληρωμένον τὸ ἡμισφαιρίον, αἰετοπικρῶ τῆς αὐ-
 τῶν γῆς αὐτοῦ τεταγμένον· τὸν δὲ φαίνόμενον, ἀύτρωγαν
 ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τῷ τοῦ ἀέρος τῆς θερμότητος
 πεπληρωμένον, ἀπὸ κυκλοτεροῦς τῆς γῆς κατ' ἀνάκλα-
 σιν ἐξ ἡμισφαιρίου εἰς τὸν ἥλιον τὸν χρυσαλλοειδῆ, συμαεείλ-
 κτῶν δὲ τῆς κινήσεως τῆς πύρρην. ὡς δὲ βραχέως εἰρησάται
 σωματόματα, αὐτῶν γῆς τῆς αὐτῶν γῆς πύρρην τὸν ἥ-
 λιον. Ἐπίκουρος, γίνιν πύκνωμα κισπιδεῖδες τῆς κατα-
 τρήσειν ὑπὸ τῆς πύρρην αὐτῶν μύθρον.

Περὶ μεγέθους ἡλίου. κα.

ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ, τὸν μὲν ἥλιον ἴσον τῇ γῆ (εἰ). τὸν
 δὲ κύκλον ἀπὸ οὐτῶν ἐκπνοῶν ἔχει καὶ ἐφ' οὗ φέρεται, ἐ-
 πλαστικῶς πλαστικῶν τῆς γῆς. Ἀναξαγόρας πολλὰ
 πλαστικῶν Πελοποννήσου. Ἡράκλειτος ὄρεος ποδῶς αἰ-
 θρωπέως. Ἐπίκουρος πάλιν φησὶν εἰδέχεσθαι τῶν πύρρην
 πύρρην, ἢ τῆς γῆς τὸν ἥλιον φαίνεσθαι, μικρῶ μείζων ἢ ἐλατῶν.

Περὶ σχήματος ἡλίου. κβ.

ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ, πλατῶν ὡς πέταλον τὸν ἥλιον. D
 Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ, ὑποκύρτον. οἱ Στωϊκοὶ σφαι-
 ροειδῆ, ὡς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἄστρα. Ἐπίκουρος εἰδέχεσθαι
 τὰ πύρρην ἡμῶν πάντα.

Περὶ ἔσπεδον ἡλίου. κγ.

ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ, ὑπὸ πεπυρωμένου ἀέρος καὶ
 αὐτῶν πύρρην δὲ ἀπὸ τῶν πύρρην τῶν ἄστρα. Ἀναξαγόρας, αὐτῶν πύρρην
 σὺ τὸ πύρρην τῆς ἀρκτοῦς ἀέρος, ὅτι αὐτὸς σωματῶν ἐκ τῆς
 πυκνότητος ἰσχυροποιεῖ. Ἐμπεδοκλῆς, ὑπὸ τῆς πύρρην
 χροῦσης αὐτὸν σφαιρῶν καλυόμενον ἀπὸ πύρρην ὄψιν, καὶ
 ὑπὸ τῶν ἐπικλῶν κύκλων. Διογῆνης, ὑπὸ τῆς αὐτῶν
 πίπτουτος τῆς θερμότητι ψυχρῶν σβέννυσθαι τὸν ἥλιον. οἱ
 Στωϊκοὶ, καὶ τὸ ἀσκήμα τῶν πύρρην τῆς πύρρην διέρχε-
 σθαι τὸν ἥλιον. ὡς αὐτὸς δὲ ἐστὶν ἡ γῆ, ἢς τὴν ἀναθυμίασιν ἐ-
 πινέμεται. Πλάτων, Πυθαγόρας, Αἰετοτέλης, πύρρην τὴν
 λῶξωσιν τὸν ὡδιακῶν κύκλων, δὲ οὐ φέρεται λῶξωσιν ὁ ἥ-
 λιος, καὶ καὶ ὄψιν τῶν ἐπικλῶν κύκλων. αὐτὰ δὲ
 πύρρην καὶ ἡ σφαιρῶν δέκνυσιν.

Περὶ ἐκλείσεως ἡλίου. κδ.

ΘΑΛΗΣ πύρρην ἐφ' ἐκλείπει τὸν ἥλιον, τῆς σελή-
 νης αὐτῶν πύρρην χροῦσης καὶ κατέτοι, οὐσης φύσει γῶδες
 βλέπεσθαι δὲ τοῦτο καπτικῶς ὑποπτερόν τῶν δι-
 σκα. Ἀναξίμανδρος, τὸ ἔσπεδον τῆς πύρρην διεκπνοῆς ἀπο-
 κλειόμενον. Ἡράκλειτος, καὶ τὴν τῆς σκαφοειδοῦς πύρρην ὡς τε τὸ μὲν
 καὶ τὸν ἥλιον, αἰετο γίνεσθαι, ὅτι κερτῶν, καὶ τῶν πύρρην
 ἡμετέρας ὄψιν πύρρην φαίνεσθαι, καὶ σβέννυσθαι δὲ πάλιν πύρρην
 τῆς ἀνατολῆς γίνεσθαι. παρὰ τὸν πύρρην δὲ καὶ ἐκλείπει

Appareant, collectis ex humida exhalatione, & So-
 lem cogentibus: aut nubem ignitam. STOICI in-
 cendium mente præditum, è mati. PLATO è pluri-
 mo igne. ANAXAGORAS, DEMOCRITVS, ME-
 TRODORVS, massam aut lapidem igni candētem.
 ARISTOTELES globum è quinta natura. PHILO-
 LAVS Pythagoreus discum vitreum, qui resplen-
 dentiam mundani ignis recipiat, lumenq; ad nos
 retorquet: vt Sol videatur ignis in cælo, qui ad
 nos quasi speculi reflexione lucem dispergat, quā
 nos vocamus Solem, tanquam simulacri simula-
 crum. EMPEDOCLES duos Soles facit. vnum pri-
 migenium ignem in altero globi mundi semisse, B
 qui cum semissem impleat, semper ex aduerso fi-
 tus suæ repercussioni splendoris. alterum in alte-
 ro semisphærio resplendentiam huius, quod semi-
 sphærium impleatur aere cum calida natura per-
 mixto: hanc resplendentiam à rotunditate terræ
 reflecti in Solem crystallinum, & cum motu ignei
 elementi circumtrahi, vtque verbo dicam, Solem
 esse resplendentiam ignis qui est circa terram. E-
 PICVRVS, è terra compactam molem, ac pumicis
 spongizæ modo pertusam, ab igne accensam.

De magnitudine Solis. Cap. XXI.

ANAXIMANDER Solem terræ æqualem esse,
 circuli autem, à quo erumpit halitu, & in quo fer-
 tur, quantitate molem terræ vicies octies cōtine-
 ri. ANAXAGORAS multiplici ad Peloponnesum
 proportione Solem esse. HERACLETVS, latitudine
 vestigii humani. EPICVRVS rursū ait, posse om-
 nia ista vera esse, aut tantum esse, quantus & qua-
 lis videtur, vel maiorem paulo aut minorem.

De forma Solis. Cap. XXII.

ANAXIMENES, folii instar latum esse. HERA-
 CLETVS scaphæ in formam, subcuruum. STOICI,
 globi forma, qua & mundus & stellæ. EPICVRVS
 fieri posse isthæc omnia.

De conuersionibus Solis. Cap. XXIII.

ANAXIMENES censuit, astra impelli à cōdensa-
 to & renitēte aere. ANAXAGORAS aeris, qui ad se-
 ptentriones, est impulsione in diuersam partem,
 quem aerem stipando cogens facit validum. EM-
 PEDOCLES ne in directum semper progrediatur,
 impediri à continente ipsum globo & à tropicis,
 hoc est solstitialium circulis. DIOGENES à frigore
 calori occurrente extinguere Solem. STOICI secun-
 dum interuallum alimenti subiecti progredi So-
 lem. Oceanus autem terra est, cuius vaporem ex-
 halantem depascitur. PLATO, PYTHAGORAS, A-
 RISTOTELES, Solem obliquum cursum conficere
 aiunt propter signiferi, in quo mouetur, inclina-
 tionem, stipati solstitialibus circulis. quæ omnia
 in sphaera artificio elaborata proponuntur ad spe-
 ctandum.

De Solis defectu. Cap. XXIV.

PRIMVS THALES docuit Solē deficere, quando
 Luna ad lineam infra eum fertur, quæ natura est
 terrestri. idq; in speculis cerni, subiecti Soli discum
 Lunæ. ANAXIMANDER obturato foramine, per
 quod ignis exspirat. HERACLETVS inuersione
 corporis Solis (quod scaphæ simile eū ponere dixi-
 m⁹) ita vt cauū sursum, curuū deorsum vertus nostrū
 visū obuertat. XENOPHANES, extinctione. rursū
 autē nasci in ortu alium. Narrationē porro adiecit

de quodam Solis defectu, qui totū durauerit men- sem: & alio perfecto, qui diem in noctē mutauerit. Quidam nubium cōdenfationem caufantur, que visu non cernente eas disco Solis obducantur. ARISTARCHVS Solem fixis stellis adiungit, Lunam autem moueri ait circum Solis orbē, & suis incli- nationibus vmbra disco inferre. XENOPHANES multos esse Soles, multas Lunas, secundum terræ diuerfa climata, segmēta, ac Zonas. quodam au- tem tempore Solis disco incidere in quandam terræ portionem à nobis non habitatam, & sic tan- quam in vacuum delato deliquium accidere. Idē Solem in infinitum progredi: nobis autem videri quod rotetur, ob distantiam.

De natura Luna. Cap. XXV.

ANAXIMANDER circulū esse nouendecuplum proportione terræ, itidē vt Solem ignis plenum, ac luminis defectum ei accidere ob inuersionē rote. similem enim esse rotæ curtus, quæ habeat orbitā concauam igne impletam, vnoq; exspirandi fora- mine præditam. XENOPHANES, nubē esse consti- patam. STOICI mixtam ex igni & aere. PLATO ma- iorem eius partē esse terreā. ANAXAGORAS, DE- MOCKRITVS, firmamentum ignitum, quod in se cō- tineat planicies, montes, conualles. HERACLETVS terram caliginosa nube contentam. PYTHAGO- RAS corpus Lunæ igneam sequi naturam.

De magnitudine Luna. Cap. XXVI.

STOICI eam, sicut & Sol, maiorem terra pro- nunciant. PARMENIDES æqualem Soli, à quo et- iam illuminetur.

De forma Luna. Cap. XXVII.

STOICIS, vt & Sol, globosa est. EMPEDOCLES disci forma. HERACLETVS scaphæ. alii cylindri tribuūt.

De illuminatione Luna. Cap. XXVIII.

ANAXIMANDER tradit, eam proprium habere lumē, sed rarius. ANTIPTHO suo fulgore nitere Lu- nam: qui cum occultatur, fieri hoc appulsu Solis. quia natura sic comparatum sit, vt ignis validior imbecillioem obscurer: quod idem aliis quoque stellis euenit. THALES, & qui eius sequuntur de- creta, à Sole illustrari Lunam. HERACLETVS eo- dē modo affici Lunam, quo Solem. Scaphæ enim figuram esse sideribus hisce, cumq; humidum ex- cipient vaporem, illustrari sicut videntur. clarius quidem Solem, vt qui in puriore feratur aere, Lu- nam obscurius, quia in turbidiorē.

De Luna defectu. Cap. XXIX.

ANAXIMANDER, osculo rotæ obstructo. BE- ROSSVS, obuersa nobis parte ignis experte. HERA- CLETVS scaphæ inuersione. PYTHAGOREI non- nulli resplendentiam & obstructionē profectam à terra, quam antichthonem, quasi oppositam ter- ram dicunt. Recentiores secundum consumtio- nem ignis ordinate incensi paulatim, donec per- fectum plenilunium præstet, ac deinde sensim proportione seruata decreseat vsq; ad coitum, vbi plane extinguitur. PLATO, ARISTOTELES, STOICI, MATHEMATICI in hoc consentiunt, men- struas occultationes Lunæ obtingere à Sole cum quo coit, & eius radiis obruitur. defici autem lu- mine, cum in vmbra terræ incidit, vtriusque si- deris in medio constitutæ. aut potius cum eius of- ficitur illuminationi à terra.

συνωδδουσαν αυτῷ ἡλίῳ, καὶ ἀειλαμπομδύλω ποιείσασα, τὰς δὲ ἐκλείψεις εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτου- σαν, μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης, μαλλον δὲ τῆς σελήνης ἀπὸ φαστομένης.

A ἡλίου ἐφ' ὅλον μιλῶσα, καὶ πάλιν ἐκλείβη ἐντελή, ὡς τε τῷ ἡμέραν νύκτα φανῶσα. ἐνιοι, νεφῶν πύκνωσιν τῶν ἀστέ- ρων ἐπὶ χρομῶν τῶν δίσκου. Αἰσαρχος τὸν ἡλίον ἴσησι μὲν τῶν ἀπλανῶν, τῷ δὲ γλῶ κινεῖ ἀπὸ τὸν ἡλιαχὸν κύκλον, καὶ καὶ τὰς αὐτῆς ἐγκλίσεις σκιάζουσαι τὸν δίσκον. Ξενοφάνης, πολλοὺς εἶναι ἡλίους καὶ σελήνας κατὰ κλίμα τῆς γῆς, καὶ ἀποτομαὶ καὶ ζῶνας κατὰ ἕνα δὲ καὶ ἐμπίπτειν τὸν δι- σκὸν εἰς πῖνα ἀποτομῶν τῆς γῆς ὅσα οἰκουμένην ὑφ' ἡμῶν, καὶ οὕτως ὡς φασ κειμεβατοῦτα ἐκλείβη ὑπομῆναι. ὁ δὲ αὐτὸς τὸν ἡλίον εἰς ἀπειρον μὲν ἀστέρας, δοκεῖν δὲ κυκλεῖ- σασα ἀπὸ τῶν ἀπλανῶν.

Περὶ οὐσίας σελήνης. κέ. Περὶ μεγέ- θους σελήνης. κς.

ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ κύκλον εἶναι ἑνεακαδεκαπλα- σίονα τῆς γῆς, ὡς φασ τὸ ἡλίου πλήρη πύρρος. ἐκλείπειν δὲ καὶ τὰς ὅπτις εὐφῶς τὸ ἔσχατὸ ὁμοιον γδ' εἶναι ἀρματεῖα εὐ- χῶ καὶ ἰλίω ἐχούσιν τῷ ἀφίδα καὶ πλήρη πύρρος, ἔχοντι μίαν ἐκ πλοῦν. Ξενοφάνης νέφος εἶναι πεπιλημῶνον. οἱ Σταϊ- κὸι, μικτῶν ἐκ πύρρος καὶ ἀέρος. Πλάτων ἐκ πλείονος τῆς πυρώδους. Ἀναξαγόρας, Δημόκριτος, σερῶμα ἀπὸ πύρρον, ἔχον ἐν αὐτῷ πεδία καὶ ἴρη καὶ φάραγγας. Ἡράκλειτος, γλῶ ὁμίχλη ἀειλημῶνη. Πυθαγόρας, καὶ τὸ πύρρει δὲς σῶμα σελήνης.

Περὶ σχήματος σελήνης. κζ.

Οἱ Σταϊκὸι μείζονα τῆς γῆς ἀποφάνοιται, ὡς καὶ τὸν ἡλίον Παρμηδίδης, ἴσον τῷ ἡλίῳ, καὶ ἀπ' αὐτῶ φωτίζουσαι. οἱ Σταϊκὸι, σφαιροειδῆ εἶναι, ὡς τὸν ἡλίον. Ἐμπεδοκλῆς δισκoi- δῆ. Ἡράκλειτος, σκαφοειδῆ. ἄλλοι, κυλινδροειδῆ.

Περὶ φωτισμῶν σελήνης. κη.

ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ, ἴδιον αὐτῷ ἔχειν φῶς, ἀραό- πτερον δὲ πῶς. Ἀνιφῶν, ἴδιον φέγγει λάμπειν τὴν σελήνην. τὸ δὲ ἀποκρυπτόμενον ἀπὸ αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἀποβολῆς τῆς ἡλίου ἀμυροῦ καὶ πεφυκῆτος τῆς ἰσχυροτέρου πύρρος τὸ ἀ- δνετέρον ἀμυροῦ. ὁ δὲ συμβῶναι καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀ- στα. Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶ, ἀπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζουσαι τῷ σελήνῳ. Ἡράκλειτος, τὸ αὐτὸ πεποιθῆναι τὸν ἡλίον καὶ τῷ σελήνῳ. σκαφοειδεῖς γδ' ὄντας τοῖς σχήματων τοῖς ἀστέρας, δεχόμενοι δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ὑγρῆς ἀναθυμιάσεως, αὐ- τὰ φωτίζουσαι πρὸς τὴν φαντασίαν, λαμπρότερον μὲν τὸν ἡλίον ἐν καθαρωτέρῳ γδ' αἰεὶ φέρεσασα, τῷ δὲ σελήνην, ἐν πολωρωτέρῳ ἀπὸ τοῦ καὶ ἀμυροτέρου φανέσασα.

Περὶ ἐκλείψεως σελήνης. κθ.

ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ, τῆς σφίμου τῆς ἀπὸ τὸν ἔσχατὸν ὅπτι- φαστομένη. Βηρωσός, καὶ τῷ πύρρος ἡμῶς ὅπτις εὐφῶν τῆς ἀπύρωτου μέρους. Ἡράκλειτος, καὶ τὴν τοῦ σκαφοει- δοῦς συσφῶν. τῶν Πυθαγορείων ἕνεις, ἀνταύγειαν καὶ ὅπτις εὐφῶν, ὁ μὲν τῆς γῆς, τὸ δὲ τῆς ἀντίχθονος. οἱ δὲ νεώ- τεροι κατ' ὅπτις ἐμῆσιν φλογῆς κατὰ μικρὸν ἔξαπλομένης πεταγμένως, εἰς αὐτῷ τελείαν πρὸς σελήνων, ἀποδῶ καὶ πάλιν ἀναλόγως μειωμένης μέχρι τῆς σκωδδου, καθ' ἕν τῷ τελείως ὁβένυται. Πλάτων, Αἰσιοτέλης, οἱ Σταϊκὸι, οἱ μαθηματικὸι, συμφῶνως τὰ μὲν μιλιαῖοις ἀποκρύφεις,

συνωδδουσαν αυτῷ ἡλίῳ, καὶ ἀειλαμπομδύλω ποιείσασα, τὰς δὲ ἐκλείψεις εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτου- σαν, μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης, μαλλον δὲ τῆς σελήνης ἀπὸ φαστομένης.

Περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς, διὰ τὴν γῶδον φαίνεται. λ'.
 Οἱ Πυθαγόρειοι γῶδον φαίνεσθαι τὴν σελήνην, διὰ
 τὴν ὁμοειδέσθαι αὐτὴν, καὶ τὰς τὴν παρ' ἡμῶν γῆν, μείζονα
 ζώοις καὶ φυτοῖς καλλίονα. εἶ) γὰρ πεντηκονταπλασίονα
 τὰ ἐπ' αὐτῆς ζῶα τῆ δυνάμει, μηδὲν ὁμοειδέσθαι ἀ-
 ποκρίνοντα καὶ τὴν ἡμέραν ποσῶν τῶ μήκει. Ἀνα-
 ξαγόρας, ἀνεμάλοτα διὰ τοῦ συγκρίματος, διὰ τὸ ψυ-
 χροῦν ἅμα καὶ γῶδες, ὡς ἀμειχθῆναι γὰρ τῶ πυρρῶν εἶ
 ζῶαδες ὅταν φθόδον φαῖν λέγεσθαι τὸν ἀέρα. οἱ Στωϊ-
 κοὶ, διὰ τὸ ἑτεροειδὲς τῆς οὐσίας μὴ εἶ) αὐτῆς ἀκέραιον δ'
 σύγκριμα.

Περὶ ἀποστήματος σελήνης, ὃ ἀφῆσθε τῆ ἡλίου. λβ'.
 ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ διπλασίον ἀπέχει τὴν σελήνην
 ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἢ ἀπὸ τῆς γῆς. οἱ ἀπὸ τῆς μαθημα-
 τικῶν, ὀκτακονταπλασίον. Ἐρατοσθένης, τὸν ἡλίον ἀπέχει
 τῆς γῆς σαδίων μυριάδας ἑξήκοντα ὀκτώ.

Περὶ ἐνιαυτῶν, πόσος ἐκαστοῦ τῆς πλανητικῶν
 ὁ μέγας ἐνιαυτός. λγ'.

ΕΝΙΑΥΤΟΣ ἐστὶ Κρόνου κβ', ἐνιαυτῶν περὶ οὐδοῦ λ'.
 Διὸς δὲ, ιβ'. Ἀρεως, δυνῖν Ἡλίου, ιβ' μῆνες. οἱ δὲ αὐτοὶ
 Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης ἰσοδρόμοι γάρ. Σελήνης ἡμέραι λ'.
 εἶ) γὰρ ὁ τέλειος μῆν ἀπὸ φάσεως εἰς σφαιρῶν. τὸν δὲ μέ-
 γαν ἐνιαυτὸν οἱ μὲν ἐν τῇ ὀκταετηρίδι πέντε, οἱ δὲ ἐν τῇ ἐν-
 νεακονταετηρίδι, οἱ δὲ ἐν τοῖς ἑξήκοντα εἰς δύο διοσιν. Ἡρά-
 κλειτος, ἐκ μυσίων ὀκτακισχιλίων ἡλιακῶν. Διογῆνης, ἐκ
 πεντήκοντα καὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσίων ἐνιαυτῶν ποσῶν ὡσὺν ὁ
 Ἡράκλειτος ἐνιαυτός, ἄλλοι δὲ δι' ἑπτακισχιλίων, ψζ'.

PYTHAGOREI aiunt terrestrem videri, quia, sic
 ut & nostra terra, circumhabitatur, à maioribus
 quidem & pulcioribus animalibus, quinquies
 decies nostrorum quantitatem continentibus, neq;
 vllum excrementum deicientibus: tanta itē dici
 longitudine. ANAXAGORAS causam inæqualitatis
 arcessit à concretione frigidiorum & terrestrium:
 admixtas enim esse igneis partes caliginosas. itaq;
 Lunam dici falso vultu apparentem. STOICI ob
 diuersarum formarum concretionem negant e-
 ius naturæ compagem esse interitus securam.

Quanto intervallo Luna à Sole absit.

Cap. XXXI.

EMPEDOCLES duplam Lunæ à Sole distantiam
 esse eius, quæ Lunæ à terra est. Mathematici octo-
 decuplam. ERATOSTHENES Solem à terra distiū
 stadiorum millibus octingentis millibus ac qua-
 ter: Lunam autem à terra millibus septingentis o-
 ctoginta.

Quantus cuique planetarum sit suæ circumitionis

annus. Cap. XXXII.

SATVRNVS ambitum cœli suum conficit annis
 Solaribus xxx. Iupiter xii. Mars duobus. Sol mē-
 sibus xii. totidē Mercurius & Venus: (nam æqua-
 les his cursus) Luna xxx. diebus. hic enim est per-
 fectus mensis ab apparitione Lunæ ad cōgressum
 cum Sole. Magnum annum alii octēnio definiūt,
 alii xix. annis, alii lxx. HERACLETVS annorum
 Solariū millibus octodecim. DIOGENES CCCLXV.
 annis tantis, quantus vnus est Heracleto. Alii vii
 CIO CCCCLXXVI.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝ-
 των τοῖς φιλοσοφοῖς.

BIBLION ΤΡΙΤΟΝ.

ΕΡΙΩΔΕΥΚΩΣ ἐν τοῖς παλαιότεροις
 ἐπιτομῇ τὸν αἰτῶν ἑρῶν λόγον,
 (σελήνη δὲ αὐτῶν ὁ μέγιστος) τρέφο-
 μα ἐν τῶ τείτῳ παρὰ τὰ μεταρσια.
 ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῆς κύκλου τῆς σελή-
 νης καὶ ἡκοντα μέγιστος τῶ τεί-
 τῳ τῆς γῆς, ἡ ἡλιακῆν τῶ τείτῳ ἐπέχει τῆ ὁμοειδέσθαι τῆς σφαι-
 ρας νενομίαν. ἀρξομα δὲ ἐπιτεῦθεν.

Περὶ γαλαξίου κύκλου. α'.
 ΚΥΚΛΟΣ ἐστὶ νεφελῶδης, ἐν ᾧ τῶ αἰεὶ διὰ πτω-
 τὸς φαινόμας, διὰ δὲ τὴν λευκότητα γαλαξίας ὀνομα-
 ζομας. τῶ Πυθαγορείων οἱ μὲν ἔφασαν, ἀέρος εἶναι
 διὰ καυσιν, ἐκπεσόντος μὲν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἑδρας, δι' οὗ
 δὲ ἐπέδραμε χειροῦ κυκλωτερῶς αὐτὸ καταφλέξαντος,
 ἐπὶ τοῦ κατὰ φαέροντα ἐμωρησμοῦ. οἱ δὲ τὸν ἡλιακὸν
 ταύτη φασὶ κατ' ἄρχας γεγενῆσθαι δρόμον. Ἰνὲς δὲ, κα-
 πορικὴν εἶ) φαταίαν, τῆ ἡλίου τῆς αὐγῆς παρὰ τὸν ἑ-
 ρανὸν αἰακλῶτος. ὅσῳ καὶ ἐπὶ τῆς ἑλιδος καὶ ἐπὶ τῆς νεφελῶν συμβαίνει. Μητρόδωρος, διὰ τὴν πάροδον τοῦ ἡ-
 λίου τῶτον γὰρ εἶ) τὸν ἡλιακὸν κύκλον. Παρμηίδης, τὸ τῶ πυκνῆ καὶ ἀραιῆ μίγμα γαλακτοειδὲς ἀποτελέσθαι γαλαξία.

PLVTARCHI DE PLACI-
 tis philosophorum, hoc est breuis re-
 censionis sententiarum de natu-
 ra rerum,

LIBER III.

Recedentibus libris cōpendio
 percurri cœlestium rerum e-
 narrationem, quarum vltimo
 loco Luna est, hoc tertio libro
 ad ea me cōfero, quæ infra eā
 in sublimi sunt, ac Meteora p-
 inde Græcis dicuntur: sita à
 Lunæ orbe vsque ad terræ positum: quam centri
 locum in Vniuerso censuerunt obtinere.

De lacteo circulo. Cap. I.

ORDIAR à lacteo circulo. is nebulosus est, sem-
 perq; in aere cernitur, & ob albedinem coloris la-
 ctæus dicitur. PYTHAGOREORVM alii dixerūt stel-
 læ ardore effectum, quæ suo loco delapsa tēpore
 incēdii à Phaethōte excitati, quidquid loci circu-
 lari decursu peragrauit, adusserit. Alii Solis cursū
 initio hac fuisse. Quidam specularē visum esse pu-
 tāt, splendore Solis in cœlum reflectente, quod idē
 in iride fit & nubibus. METRODORVS, ob tran-
 sū Solis: hūc enim esse Solis circulū. PARMENI-
 DES, deū ac rari mixtione lacteum colorē confici.